

УДК 336.7

УДОСКОНАЛЕННЯ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКУ

Студ. Р.В. Комендант, гр. МгЗФМ-1-16(з)

Науковий керівник доц. Н.А. Ніколаєва

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є узагальнення теоретико-методичних положень та обґрунтування науково-практичних рекомендацій щодо удосконалення кредитної політики банку.

Завдання – розкрити сутність кредитної політики банку та обґрунтувати шляхи її удосконалення.

Об'єктом дослідження є процес формування та удосконалення кредитної політики банку.

Методи та засоби дослідження. Для вирішення поставлених в роботі завдань використано такі методи дослідження: діалектичний та абстрактно-логічний методи (при проведенні теоретичних досліджень сутності кредитної політики банку); системний підхід (при формуванні кредитної політики банку).

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. За результатами проведеного дослідження отримані положення, що мають наукову новизну:

– удосконалено систему формування кредитної політики банку;

– набуло подальшого розвитку теоретичні підходи щодо визначення поняття кредитної політики банку.

Результати дослідження. Огляд наукової літератури показав, що значна кількість питань, пов'язаних із теоретико-методичними аспектами кредитної політики банку носить в цілому узагальнений характер. Тому, зважаючи на специфіку діяльності кожної банківської установи, є необхідним не тільки узагальнення теоретичного досвіду з питань кредитної політики банку, а й доцільно розробити пропозиції щодо адаптації цих положень у практичну діяльність банків.

У своїй кредитній діяльності комерційні банки активно взаємодіють із середовищем безпосереднього оточення, яке розширюється і якісно змінюється колом клієнтів і партнерів. У зв'язку, з чим розширюється банківське кредитування, впроваджуються нові види кредитних продуктів, форм і методів кредитування.

Поряд з цим загострюється конкуренція на ринку кредитних продуктів і послуг. Внаслідок чого у банків виникає необхідність якісного вдосконалення кредитної політики. ТОП-рейтинг банків України станом на березень 2017 року визнав ПАТ «Укрсиббанк» одним із найбільш надійних банків (5 місце). Укрсиббанк входить до складу потужної міжнародної фінансової групи BNP Paribas, що має світову репутацію. Зважаючи, що BNP Paribas займає вагомe місце серед світових лідерів у сфері надання фінансових послуг, то формування кредитної політики Укрсиббанку базується на використанні передового світового досвіду.

Світова фінансова криза причинила погіршення кредитної діяльності банків. Укрсиббанк не став виключенням. Протягом 2011-2015 років найменше було видано кредитів в 2013 році і протягом наступних періодів спостерігається тенденція до їх зростання. Так, в 2015 році темп росту виданих кредитів до рівня 2013 року склав – 160,08%, 2014 року – 145,24%. В цей же час темп росту прострочених кредитів відносно 2013 року – 179,78% та 2014 року – 94,32%.

За основними напрямками кредитування спостерігається різна тенденція. Якщо вагомо зросли інші строкові кредити та іпотечні кредити, то автокредитування зменшилось у рази. Зростання іпотечного кредитування можна пояснити зменшенням вартості нерухомості протягом останніх років. І навпаки, кредитування на придбання автомобілів скоротилось завдяки зменшенню купівельної спроможності фізичних та юридичних осіб.

Але при цьому утримується достатньо високий рівень прострочених кредитів. Позитивним є достатньо висока дисципліна позичальників. На кінець 2015 року частка прострочених кредитів становила лише 2,87%. Така ситуація є однією з ознак ефективної кредитної політики Укрсиббанку, адже задля зменшення кредитних ризиків банк все частіше застосовує такий інструмент, як застава.

Сума та вид заставного забезпечення, яке вимагає банк, залежить від оцінки кредитного ризику контрагента. В банку діють інструкції щодо визначення прийнятності певних видів заставного забезпечення та параметри оцінки вартості забезпечення.

ПАТ «Укрсиббанк» обмежує види заставного забезпечення такими позиціями:

- за іпотечними кредитами та кредитами на придбання автомобілів – права на рухоме та нерухоме майно, права вимоги за депозитами;
- за іншими строковими кредитами та овердрафтами – об'єкти нерухомості, товарно-матеріальні запаси та дебіторська заборгованість за основною діяльністю, права вимоги за депозитами;
- за чистими інвестиціями у фінансову оренду – права на обладнання у фінансовій оренді.

ПАТ «Укрсиббанк» управляє кредитним ризиком шляхом забезпечення дотримання затвердженого рівня лімітів для кредитного ризику, встановлення, моніторингу та перевірки рейтингів контрагента, встановлення та затвердження лімітів кредитування, а також шляхом постійного контролю за платоспроможністю клієнтів та виконання ними умов кредитного договору.

Загальна кредитна політика Укрсиббанку відповідає Глобальній кредитній політиці Групи BNP Paribas, законодавству України, нормативним актам Національного банку України та вимогам Базельської угоди. Кредитний ризик за кредитуванням фізичних осіб та корпоративних клієнтів Банк структурує рівні кредитного ризику, на який він наражається, шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним позичальником або групою позичальників. Кредитні комітети Банку регулярно затверджують ліміти рівня кредитного ризику для окремих позичальників та зміни цих лімітів. Ліміти кредитування включають ліміти щодо суми кредиту та графіку погашення за кожною кредитною угодою, та обмеження щодо цілей кредиту, що уточнюються при кожному затвердженні кредиту.

При видачі кредитів фізичним особам банк, як правило, приймає забезпечення у формі іпотеки або застави майна, залежно від виду кредиту. Оскільки відповідно до кредитної політики Банку якість позичальника має важливіше значення, ніж якість застави, рішення про надання кредиту завжди приймаються на підставі оцінки ризиків, а не якості застави.

Висновки. На основі проведеного дослідження було встановлено, що на кредитну політику банків негативно впливають високі кредитні ризики та недосконалі методи їх оцінки та управління, недосконалість нормативного забезпечення кредитної політики банку, зростання політичних та економічних ризиків тощо.

Ключові слова: кредит, кредитна політика, банківська політика, депозитна політика, види кредитів.